

Posouzení rigorózní práce Nikoly Syrovátkové „Evaluace práce s dětskou terapeutickou skupinou“

Posudek oponenta

Představená rigorózní práce se zabývá vyhodnocením práce dětských terapeutických skupin z pohledu rodičů, dětí a terapeutů. Text navazuje na stejnojmennou diplomovou práci s rozšířením o hodnocení programu dětských skupin právě z pohledu terapeutů.

Teoretická východiska jsou dobře zpracována za pomoci správně vybrané odborné literatury. Líbí se mi, jak pevně jsou spojena s výzkumným záměrem. Sledují nejen základní témata jako specifika skupinové terapie u dětí, povaha skupinové psychoterapie a její významy, ale také metaanalytické výzkumy, které sledovaly výsledky skupinových terapií. Podrobně je probráno zejména téma dětské skupinové psychoterapie, jejích cílů, postupů, výsledků na různých rovinách, role rodičů a rodičovské skupiny a role terapeuta. Tato východiska jsou oporou pro výzkumnou práci, která je u hodnocení skupinových programů, zejména jejich efektů, vždy teoreticky složitá a interpretačně náročná.

Výzkumná část popisuje program a práci skupin v jednom zařízení. Vybraná skupina v pedagogicko-psychologické poradně byla určena pro děti mladšího školního věku a jejich rodiče, kteří docházeli na paralelní rodičovskou skupinu. Zároveň obě dvě skupiny vedli vždy dva terapeuti. Výzkum sledoval účastníky skupin, rodiče, děti a terapeuty, a to především v jejich hodnocení programu. Cílem bylo zjistit vnímání program, skupiny, jejích efektů, ale také zpracovat na čem se v hodnocení aktéři shodují a v čem naopak rozcházejí. Důraz klade autorka zejména na vnímání posunu a užitečnosti skupin pro všechny skupiny respondentů.

Data byla získávána pomocí polostrukturovaných rozhovorů, které byly vedeny se sedmi rodiči, čtyřmi terapeuty a pomocí dotazníků, které byly vyplněny dětmi. Také tento dotazník byl zpracován kvalitativně.

Metodologie výzkumu je popsána odpovídajícím způsobem, je zřetelná a srozumitelná. Výsledky jsou popsány pomocí hierarchické struktury kategorií. Pro čtenářovo komfortnější porozumění bych navrhovala uvést tuto strukturu před jejím popisem jako jeden z výsledků výzkumu.

Výsledky popisují pohled na skupinovou práci ze tří hledisek aktérů, včetně jejich seskupení (např. terapeuti hodnotí, co je přínosné pro rodiče a děti společně). Důležité výsledky ukazují rozdíly v pohledech aktérů na vzájemné poznání, motivaci rodičů nebo zpracování výchovných rad rodiči. Výsledky jsou ještě konkretizovány po jednotlivých rodinách, což považuji za výborné.

Otázka k obhajobě: Jaká jsou kritická místa skupinové terapie dětí a mělo se u některých uvažovat o jiné formě práce?

Rigorózní práce Nikoly Syrovátkové splňuje nároky kladené na práci tohoto typu. Je pečlivě zpracovaná a přináší zajímavé a nové poznatky ke sledovanému tématu. Doporučuji jí k obhajobě.

Praha 25.1.2020

PhDr. Ida Viktorová, Ph.D.

